

ВЗАИМОВРЪЗКА МЕЖДУ СУБЕКТИВНАТА ВЪЗРАСТ И ЧЕРТИТЕ НА ЛИЧНОСТТА ПРЕЗ ПРЕХОДА КЪМ РАННАТА ЗРЯЛА ВЪЗРАСТ

Диана ХРИСТОВА¹, Теодора ДЖОРГОВА

¹ *Софийски Университет „Св. Климент Охридски“*
БЪЛГАРИЯ, София, 1504, бул. „Цар Освободител“

dahristova@phls.uni-sofia.bg

Резюме. Цел на представеното изследване е да се анализира връзката между субективната възраст и чертите на личността в развитийния период на преход към ранната зряла възраст. В изследването участват млади хора, които попълват въпросници за субективната възраст и личностните черти по модела на Големите 5. Анализът на данните разкрива статистически значима връзка между субективното себевъзприятие като „по-възрастен от годините си“ и чертата „съзнателност“. Резултатът е индикативен за процеса на психосоциално израстване в периода на „пробуждащата се зрялост“ (18–25 г.) и начина, по който възрастовото самоопределение, като измерение на идентичността, си взаимодейства с личностния потенциал за отговорно и автономно поведение. Изследването допринася за обогатяването на досегашните изследвания на диференциалната специфика на този развитиен период в български условия и определянето на маркерите за адаптивно разрешаване на свързаните с възрастта предизвикателства.

Ключови думи: пробуждаща се зрялост; преходът към зрелостта; черти на личността; субективна възраст; съзнателност.

Благодарности

Авторите изразяват своята благодарност за помощта при събирането и въвеждането на данните на Надежда Йотова, Калоян Миланов и Веселин Борисов – студенти по Психология в СУ „Св. Климент Охридски“.

Статията да се цитира по следния начин:

Христова, Д. Джоргова, Т. (2019). Взаимовръзка между субективната възраст и чертите на личността през прехода към ранната зряла възраст. *Психологични изследвания*, Том 22, Кн. 2, 2019, 388-402. ISSN 0205-0617 (Print); ISSN 2367-9174 (Online).

© Д. Христова, Т. Джоргова, 2019

Приноси на авторите в статията:

Диана Христова – резюме, въведение, теоретична постановка, програма на емпиричното изследване, обсъждане, заключение и изводи

Теодора Джоргова – методология, обработка и графично представяне на данните, резултати, използвана литература

Статията е постъпила през януари 2019

Приета за публикуване през юни 2019

Публикувана онлайн през август 2019

Авторите са прочели и одобрили окончателния вариант на ръкописа.